

2014-02-11

Utrikesdepartementet
USTYR
103 39 STOCKHOLM

UTKAST 2-rr (2014-02-11 kl. 13.30)

Remissyttrande över Biståndspolitisk Plattform (URF 2014/4543/USTYR)

Raoul Wallenberg Institutet vill lämna följande synpunkter på rubricerad skrivelse.

Allmänt

Rättighetsperspektivet

Institutet välkomnar att Sveriges biståndspolitik fortsatt skall baseras på de mänskliga rättigheterna och att ett rättighetsperspektiv ska tillämpas genomgående i det svenska biståndet. Regeringens skrivelse saknar dock, enligt vår mening, i vissa delar ett tydligt rättighetsperspektiv. Samtliga delmål i skrivelsen omfattar mänskliga rättigheter som återfinns i internationella överenskommelser som Sverige åtagit sig att efterfölja, även inom biståndssamarbetet. Som exempel kan anföras avsnittet om utbildning under delmål två som i detta avseende hade tjänat på att utgå från grundutbildning som en mänsklig rättighet. Plattformen hade därför, i vår mening, tjänat på att konsekvent använda ett rättighetsspråk med referenser till relevanta internationella instrument.

Ett konsekvent rättighetsperspektiv i plattformen hade också motverkar det intryck man annars kan få av att plattformen ger företräde för medborgerliga och politiska rättigheter framför ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter (ESK-rättigheter). Även om det stämmer att medborgerliga och politiska rättigheter stärker "möjligheterna för människor som lever i fattigdom att kräva sina ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter" (s.19) så är också åtnjutande av ESK-rättigheter en förutsättning för människor att kunna hävda sina medborgerliga och politiska rättigheter. Som framhålls i skrivelsen är mänskliga rättigheter "universella, ömsesidigt samverkande och odelbara" och enskilda kategorier rättigheter bör inte lyftas ut som viktigare eller företrädande.

Texten

Kapitel 4

4.1.1 Enligt skrivelsen skall det övergripande målet för det svenska biståndet vara "att skapa förutsättningar för bättre levnadsvillkor för människor som lever i fattigdom och förtryck". Detta skiljer sig från biståndsmålet i Sveriges politik för global utveckling där formuleringen "skapa förutsättningar för fattiga människor att förbättra sina levnadsvillkor" används. Det är viktigt att "den fattiga människan" inte reduceras till ett objekt för biståndet utan ses som ett aktivt subjekt

som står i centrum för sin egen utveckling. Ett sådant synsätt är även att förorda utifrån ett rättighetsperspektiv.

4.1.3 Institutet välkomnar att plattformen anger kvinnor och flickor som en av de viktigaste målgrupperna för svenskt bistånd. Vi vill betona att även män och pojkar, och de samhälleliga strukturer som dessa individer ingår i, beaktas i jämställdhetsåtgärder och att ett tydligt gender- och intersektionalitetsperspektiv eftersträvas.

Kapitel 5

5.2.1 Institutet välkomnar att biståndet fortsatt skall främja högre utbildning. Det vore även önskvärt att i detta sammanhang särskilt uppmärksamma utbildning i mänskliga rättigheter.

Kapitel 6

6.1. Institutet instämmer med skrivningarna att ett tydligt resultatfokus skall eftersträvas i biståndet och välkomnar inställningen att inte inrikta biståndet på kortsiktiga resultat eller endast på resultat som går lätt att mäta. Detta är särskilt relevant inom demokrati- och MR-bistånd, som ofta innefattar frågor om attitydförändringar och förändring på institutionell nivå, vilka måste se långsiktigt och ofta inte kan redovisas efter endast några fåtal år.

Kapitel 7

7.1.3. Institutet anser att skrivelsen även bör ange organisationer och institutioner som varken är statliga eller tillhör civilsamhället eller det privata näringslivet, som t.ex. akademiska institutioner och andra enskilda organisationer, som viktiga samarbetspartners för det svenska biståndet.

Med vänlig hälsning.

RAOUL WALLEMBERG INSTITUTET

Rolf Ring
Tillförordnad direktör